

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

[Μήνυμα κατά της θανατικής ποινής]

Το άρθρο αντλήθηκε από τον ενημερωτικό ιστότοπο <https://www.in.gr/2007/12/24/world/lampe-ta-xristoygenna-to-kolossaio-stelnontas-minyma-kata-tis-thanatikiis-poinis>.

Το Κολοσσαίο¹ τυλίγεται σε ένα πέπλο φωτός παραμονή και ανήμερα Χριστουγέννων, στέλνοντας παγκόσμιο μήνυμα για την κατάργηση της θανατικής ποινής. Η Ιταλία φωτίζει το διάσημο μνημείο της, χαιρετίζοντας έκκληση του ΟΗΕ για επιβολή μορατόριουμ² στις εκτελέσεις.

«Το Κολοσσαίο φωτίζεται για να σηματοδοτήσει την ηθική αξία της ιστορικής (σημείωση: μη δεσμευτικής) απόφασης του ΟΗΕ, η οποία εγκρίθηκε στις 18 Δεκεμβρίου και ήταν μια μεγάλη επιθυμία της Ιταλίας» αναφέρεται σε ανακοίνωση της δημαρχίας της Ρώμης.

Η μη δεσμευτική αυτή απόφαση, που λαμβάνεται στο πλαίσιο του αγώνα για μία συνολική κατάργησης της θανατικής ποινής, προτάθηκε από την Ιταλία και υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών με 104 ψήφους υπέρ, έναντι 54 κατά και 29 αποχές.

Με τη φωταγώγηση του Κολοσσαίου η Ιταλία χαιρετίζει ταυτόχρονα την πρόσφατη απόφαση του Νιου Τζέρσεϊ να καταργήσει τη θανατική ποινή. Είναι η πρώτη Πολιτεία των ΗΠΑ που προχώρησε στην κατάργηση της θανατικής ποινής, μετά την επαναφορά της το 1976.

Η Ιταλία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή στον αγώνα για την κατάργηση της θανατικής ποινής και το Κολοσσαίο, ένα από τα πιο διάσημα μνημεία του κόσμου, φωτίζεται όταν μια χώρα καταργεί τη θανατική ποινή ή υιοθετεί μορατόριουμ στις εκτελέσεις ή όταν απονέμεται χάρη σε έναν θανατοποινίτη.

A3. Με αφορμή την είδηση που διάβασες στο παραπάνω άρθρο, συντάσσεις ένα κείμενο 200-250 λέξεων που θα δημοσιευτεί στη σχολική εφημερίδα, στο οποίο παρουσιάζεις τους σκοπούς που εξυπηρετεί η επιβολή ποινών στις σύγχρονες δημοκρατίες και καταθέτεις

¹ Αμφιθέατρο της αρχαίας Ρώμης, εμβληματικό μνημείο της σύγχρονης πόλης.

² Συμφωνημένη προσωρινή αναστολή ενεργειών.

τους προβληματισμούς σου ως προς τη θανατική ποινή ειδικότερα, εστιάζοντας κυρίως στο αν ανταποκρίνεται στους σκοπούς αυτούς.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΠΑΣ (1981 -)

Η υπόσχεση

Απόσπασμα από το ομώνυμο διήγημα του Χρήστου Παππά. Δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό λογοτεχνικό περιοδικό «Χάρτης», τ. 44 (Αύγουστος 2022): <https://www.hartismag.gr/hartis-44/poisi-kai-pezograpfia/i-iposkhesi>.

Από τα χέρια μου πέρασαν επίσης πολλά κεφάλια. Στις αρχές του μήνα δεχόμουν κυρίως τα περισσότερα. Αποκλειστικά αντρικά, όχι όμως από επιλογή. Στη φυλακή, όπου έμαθα την τέχνη, δεν είχα άλλη.

Τα κούρευα, ενίοτε τα ξύριζα, και τα μεταμόρφωνα.

Άγγιζα το σκληρό περίβλημα κι απ' τον καθρέφτη μέσα πάσχιζα να διαβάσω το μέσα τους. Αλλά εκείνα όχι μόνο δεν πρόδιδαν ούτε σκέψη, αλλά κρατούσαν και τα μάτια τους στυλωμένα πάντα στο πάτωμα. Από ντροπή, θες από φόβο, κάτι πάντως τους το προκαλούσε αυτό. Στη σκέψη ότι μπορεί η αιτία να ήμουν εγώ, ταράχτηκα. Άρχισα να πιστεύω ότι εκεί, μέσα στο γυαλί, δεν υπήρχε χώρος για μένα. Προσπάθησα να δουλεύω όσο πιο διακριτικά μπορούσα. Έφτασα μάλιστα στο σημείο που σκεφτόμουν πώς, αν γινόταν, να έκανα και τα χέρια μου αόρατα, θα το έκανα δίχως να διστάσω.

- Δεν σε πειράζει που στα λέω αυτά, έτσι; Συνηθισμένος θα 'σαι ν' ακούς την κάθε ιστορία που ξεφουρνίζει ο καθένας, μόλις βρει ένα πρόθυμο ζευγάρι αυτιά. Όπως συνήθισα κι εγώ, αλλά υπάρχει λόγος που στα λέω, πίστεψέ με.

Κάπου κάπου όμως κάποιο βλέμμα ξεστράτιζε και, ακολουθώντας το, κατάλαβα, ύστερα από καιρό, ότι δεν έφταιγα ούτε εγώ ούτε κι οι τοίχοι γύρω μας, που τους έκλεβαν τις λέξεις. Ο φταίχτης ήταν τελικά ο Εσταυρωμένος που ήταν καρφωμένος στον τοίχο πίσω τους. Εξαιτίας του έσκυβαν το κεφάλι τους κι έραβαν τα στόματά τους. Φαντάστηκα γιατί τους θύμιζε τον εαυτό τους. Έτσι, έβαλα μπρος ένα σχέδιο. Άλλαξα του καθρέφτη μεριά, τον έβαλα εκεί όπου τους έδειχνε το έξω και με το ψαλίδι χάραξα με μεγάλα γράμματα στην πλάτη της καρέκλας τη λέξη «θρόνος».

Αυτό ήταν. Η βούβα μεταξύ μας χάθηκε κι οι γλώσσες λύθηκαν.

Τους άκουγα, αλλά δεν τους έκρινα. Δεν ήμουν εκεί για να δώσω άφεση αμαρτιών. Δεν ήταν δική μου δουλειά. Ήμουν απλώς ο κουρέας.

- Ελαφρύ και σταθερό είναι το χέρι σου, σαν της μάνας μου.

Η πρώτη ζεστή κουβέντα ήρθε από έναν ισοβίτη και την κουβαλούσα έκτοτε σαν παράσημο στο βλέμμα μου. Αυτή βοήθησε κιόλας να βρει και το δικό μου είδωλο μια θέση δίπλα στο δικό τους. [...]

B3. Γιατί ο πρωταγωνιστής βίωσε τόσο τιμητικά το πρώτο θετικό σχόλιο που έλαβε για τη δουλειά του και το κουβαλούσε «σαν παράσημο στο βλέμμα»; Ποιες συναισθηματικές ανάγκες των ανθρώπων που εκτίουν την ποινή τους στη φυλακή αποκαλύπτει το κείμενο, κατά τη γνώμη σου; Η απάντησή σου να εκτείνεται σε 100-150 λέξεις και να τεκμηριώνεται με κειμενικές αναφορές.

Μονάδες 25